

Darbuotojų tolerancijos korupcijai tyrimas

Utenos Vyturių progimnazija, siekdama kurti antikorupcinę aplinką, stebėti ir vertinti darbuotojų toleranciją korupcijai, didinti visuomenės pasitikėjimą ja, atliko Darbuotojų tolerancijos korupcijai tyrimą ir viešai skelbia šio tyrimo rezultatus.

Tyrimo metu vertinamas progimnazijos darbuotojų požiūris į korupciją bei korupcijos prevenciją. Lietuvoje tiek viešasis, tiek privatusis sektorius turėtų siekti nulinės tolerancijos korupcijai. Pirmasis žingsnis efektyvios nulinės tolerancijos korupcijai link turėtų būti situacijos analizė arba, kitaip tariant, nusistatymas, koks yra nulinės tolerancijos korupcijai indeksas pačioje institucijoje.

Korupcija yra suvokiama kaip bet koks valstybės tarnautojo, darbuotojo elgesys, piktnaudžiavimas patikėta galia siekiant asmeninės naudos.

Kyšis – tai bet kokios formos nauda, kai ji teikiama ar gaunama už darbuotojo jau priimtus, priimamus ar būsimus sprendimus.

2023 m. gruodžio 4 - d. – gruodžio 22 d. laikotarpiu buvo vykdoma progimnazijos darbuotojų, dirbančių pagal sutartis, anoniminė apklausa, kuria buvo siekiama nustatyti darbuotojų tolerancijos korupcijai indeksą, t. y. siekiama nustatyti ir įvertinti darbuotojų bendrą požiūrį į korupciją, išsiaiškinti, kiek plačiai paplitęs šis reiškinys bei kokia darbuotojų patirtis ir santykis su korupcinio pobūdžio apraiškomis. Be kita ko, šiuo tyrimu taip pat siekiama identifikuoti esmines problemas, rizikas, susijusias su vykdoma prevencine veikla.

Tyrimą atliko: direktorės pavaduotoja ugdymui Jolanta Dudlauskienė. Tyrimui pasirinkta anoniminės anketos apklausos internete metodas. Apklausoje internetinė nuoroda buvo pateikta visiems darbuotojams (tyrimo metu progimnazijoje dirbo 100 darbuotojų), apklausoje dalyvavo 65 darbuotojai, tai sudarė 65 proc. apklausos dalyvių. Klausimynas buvo sudarytas iš 11 klausimų, 2 iš jų susiję su informacija apie respondentus (jų lytis, amžius); 7 klausimai susiję su respondentų požiūriu į korupciją. Anonimiškumo principu gauti duomenys pateikiami tik statistiškai apibendrinti.

Žemiau pateikiami apklausos susisteminti rezultatai. Iš 65 dalyvavusių apklausoje darbuotojų, 92,3 proc. sudarė moterys, 7,7 proc. – vyrai. Daugiausia apklausoje dalyvavo 51-60 metų amžiaus respondentų (46,2 proc.). 84,6 proc. respondentų turi aukštąjį išsilavinimą, 12 proc. – vidurinį. Pagal darbo stažą respondentai pasiskirstė labai įvairiai: daugiausiai 0-40 proc. dirba progimnazijoje daugiau kaip 20 metų, 10 proc. 1-5 metus. 100 proc. respondentų nurodė, kad žino, kur gali kreiptis norint pranešti apie korupcijos atvejus. Didžiosios daugumos apklausoje dalyvavusių darbuotojų požiūris į korupciją yra neigiamas. Apie žinomus korupcijos atvejus praneštų 81,59 proc. respondentų, 18,5 proc. teigia nežinantys kaip pasielgtų. 100 proc. respondentų teigia esantys susipažinę su progimnazijos parengta korupcijos prevencijos programa ir jos planu. 96,9 proc. darbuotojų, dalyvavusių apklausoje, teigia, kad praneštų, jeigu ateityje susidurtų su korupcijos apraiškomis darbe. Respondentų atsakymai buvo labai įvairūs, atsakant į klausimą „Kokiomis korupcijos prevencijos priemonėmis pasinaudotų susidūrę su korupcija“: praneštų atsakingam asmeniui, praneštų tiesioginiam vadovui, praneštų kolegoms, administracijai, mokyklos svetainėje nurodytais kontaktais, atsakingoms institucijoms ir kt.

Respondentų prašyta pateikti pasiūlymus kovai su korupcija. Pasiūlymai pateikti labai įvairūs:

Nuolatinis švietimas

Viešumas

Pravesti klasės valandėles tema prieš korupciją

Nei duoti, nei imti

Korupcijos prevencijos priemonės

Korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas

Komunikacija

Mokymai darbuotojams

Nebūti korumpuotam

Informacijos viešinimas

Pradėti nuo savęs

Mokykloje korupcijos nėra, nesu girdėjęs ar susidūrusi.

Pasiūlymai siekiant, kad progimnazijoje vyktų nuoseklus darbuotojų elgsenos ir sąmoningumo pokytis bei prevencinės veiklos pažanga, siūloma:

1. Vykdyti reguliarių ir nuoseklų darbuotojų švietimą ir informavimą korupcijos prevencijos srityje.
2. Tęsti ir stiprinti antikorupcinės aplinkos kūrimą progimnazijoje.